

ZASADY OCENIANIA - JĘZYK POLSKI KLASA 8.

1. SPOSÓB SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW:

Oceny bieżące i z prac kontrolnych wyraża się cyframi: 1, 2, 3, 4, 5, 6. W ocenianiu bieżącym stosowane mogą być dodatkowe znaki (minusy/plusy).

Na ocenę śródroczną i roczną z języka polskiego składają się oceny różnych form aktywności ucznia (ustne: odpowiedzi, recytacja, czytanie, prezentacje; pisemne: sesje, wypracowania, sprawdziany /krótsze z trzech ostatnich lekcji tzw. kartkówki i dłuższe/testy, dyktanda, prace klasowe,

Oceniane są – sesje, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, krótkie prace pisemne, wypracowania, ćwiczenia i zadania wykonywane w klasie (indywidualnie i w grupie), wygłaszanie tekstów z pamięci, dyktanda, prezentacje, projekty.

Oceny śródroczna i roczna - jej podstawą są wyniki sprawdzianów i prac wykonywanych w klasie; odzwierciedla pracę ucznia, wiedzę, umiejętności wynikające z podstawy programowej oraz postęp. Punktem wyjścia do wystawiania oceny śródrocznej i rocznej jest średnia ważona wszystkich ocen z okresu, którego dotyczy klasyfikacja.

Ocena śródroczna i roczna jest zapisana w dzienniku pełną nazwą, bez dodatkowych znaków (plusów i minusów). Nauczyciel może wystawić ocenę inną niż wynika ze średniej ważonej.

Sumę punktów, uzyskanych ze sprawdzianów pisemnych, przelicza się na oceny wg skali:

celujący 99 - 100%

bardzo dobry: 90 - 98%

dobry: 71 - 89%

dostateczny: 51 – 70%

dopuszczający: 41 - 50%

niedostateczny: 0 – 40%

Ustala się następujące wagi ocen:

- sesje (egzaminacje wewnętrzne 3 razy w roku) - 5
- sprawdziany, prace klasowe, testy, wypracowania - 4
- kartkówki, wypowiedzi ustne - 3
- prezentacje, referaty, inne prace dodatkowe - 2
- aktywność: 1

Oceniając prace pisemne (wypracowania) nauczyciel sprawdza umiejętności uczniów w redagowaniu różnych form wypowiedzi. Ocenie podlega zrozumienie tematu, znajomość opisywanych zagadnień, sposób prezentacji, znajomość danej formy wypowiedzi, poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, bogactwo słownictwa, konstrukcja pracy i jej forma graficzna.

Przy ocenie wypowiedzi ustnej bierze się pod uwagę znajomość zagadnień, samodzielność wypowiedzi, kulturę języka, precyzję, jasność, oryginalność ujęcia tematu.

Uczeń może być oceniany z recytacji utworu poetyckiego lub prozy. Oceniając recytację nauczyciel bierze pod uwagę zgodność z tekstem, odpowiednią interpretację utworu, intonację, dostosowanie tempa mówienia do treści oraz nastroju utworu.

<p style="text-align: center;">Dyktanda – ocenianie</p> <p>bezbłędnie => celujący</p> <p>1 błąd => bardzo dobry</p> <p>2-3 błędy => dobry</p> <p>4-5 błędów => dostateczny</p> <p>6-7 błędów => dopuszczający</p> <p>8 i więcej => niedostateczny</p>	<p>Błędem ortograficznym - obniżającym ocenę - jest niepoprawna pisownia wyrazów ze znanymi dla ucznia zasadami.</p> <p>BŁĘDY PODSTAWOWE (zasadnicze) dotyczą zasad pisowni wyrazów z: u - ó , ż - rz, h - ch, <i>nie</i> z poznanymi częściami mowy, wielka litera,</p> <p>BŁĘDY DRUGIEGO RZĘDU dotyczą pozostałych zasad.</p> <p>2 błędy II rzędu = 1 błąd I rzędu, 3 błędy interpunkcyjne traktuje się jako 1 błąd ortograficzny.</p>
---	--

2. SZCZEGÓŁOWE ZASADY OCENIANIA;

- Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji, przynoszenie na zajęcia zeszytów, podręczników oraz lektur

szkolnych w trakcie ich omawiania. Brak podręcznika, lektury czy zeszytu może skutkować oceną niedostateczną.

- Poprawa ocen z pracy klasowej, sprawdzianu, testu, dyktanda jest uzgadniana z nauczycielem i zgodna z procedurami zawartymi w Statucie Szkoły. Uczeń może poprawić ocenę jednorazowo (z wyjątkiem oceny z sesji) – każda ocena uzyskana w wyniku poprawy jest wpisywana (również niższa niż uzyskana poprzednio).
- Nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie – projekt, referat, prezentacja – może skutkować oceną niedostateczną. Ocenę tę można poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- W przypadku niesamodzielnej pracy w czasie pracy pisemnej (sprawdzianu, kartkówki, dyktanda, testu) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Testy, sprawdziany, wypracowania klasowe zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki nie muszą być zapowiadane.
- W przypadku dłuższej nieobecności w szkole uczeń ma obowiązek w terminie uzgodnionym z nauczycielem uzupełnić braki oraz zaliczyć sprawdziany, prace klasowe, testy, których nie napisał z powodu absencji na zajęciach.

Uczniom posiadającym odpowiednie opinie i orzeczenia z poradni pedagogiczno-psychologicznej dostosowane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni.

3. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO:

Uczeń lub jego rodzice mogą ubiegać się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Warunki ubiegania się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zostały określone w Statucie Szkoły

4. SZCZEGÓLWE WYMAGANIA EDUKACYJNE – PROGRAM „NOWE SŁOWA NA START” – KLASA 8.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
NAUKA O JĘZYKU					
Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać oboczności w wyrazach 	
Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> • zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki • wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć rodzinę wyrazów 	
Wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyraz złożony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wyrazami złożonymi 	

		z podanych wyrazów	złożone		
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	
Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienić kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów 	
Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
Rozbieżności między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	

		przykładów			
Fonetyka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje głosek • poprawnie podzielić wyrazy na sylaby • wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu 	
Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy • rozpoznać nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić • dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników • poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie określić formy osobowe czasowników • poprawnie określić i stosować formy zaimków 	
Części zdania – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu przydawkę i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone • wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniu orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe 	
Typy wypowiedzeń – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	
Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	

	homonimami	wyrazów			
Sposoby wzbogacania słownictwa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych 	
Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy każdego ze stylów • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać styl podanej wypowiedzi • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst w wybranym stylu 	
Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
<u>MÓWIENIE</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>tworzyć</u> ustne wypowiedzi nie zawsze zgodne są z tematem, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć ustne wypowiedzi na ogół zgodne z tematem, 	<ul style="list-style-type: none"> • budować wypowiedzi ustne popełniając niewielką ilość błędów 	<ul style="list-style-type: none"> • budować wypowiedzi ustne poprawne pod względem językowym i 	<ul style="list-style-type: none"> • budować wypowiedzi ustne poprawne pod

	<p>cechują się dużą ilością błędów językowych, niepoprawnością kompozycyjną,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z pamięci, popełniając błędy 	<p>jednak niezbyt wyczerpujące i nie zawsze poprawne pod względem językowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z pamięci, popełniając nieliczne błędy • brać aktywny udział w lekcji, 	<p>językowych, poprawne kompozycyjnie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z pamięci z właściwą artykulacją 	<p>kompozycyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z pamięci z właściwą artykulacją, tempem, uwypatniając sens recytowanego tekstu. 	<p>względem językowym, kompozycyjnym, merytorycznym, logicznym bezbłędne, o ciekawej treści,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z pamięci z właściwą ekspresją, prezentując tekst w oryginalny sposób
<p><u>CZYTANIE I ODBIÓR</u> <u>TEKSTÓW KULTURY</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat, jego rodzaj literacki, • omawiać szczegółowo elementy świata przedstawionego • wykazywać się znajomością nazw i pojęć, gatunków literackich, • rozpoznawać typ narracji, • określać ramy czasowe epok, • wymienić cechy poznanych gatunków literackich, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu • nazywać uczucia, których doświadczają bohaterowie, • charakteryzować bohaterów utworu i popiera swoje wnioski przykładami, • określać doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi • określać tematykę utworu • nazywać wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst • wskazywać cechy gatunkowe w utworach, • gromadzi informacje na temat metaforycznego 		<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazać wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić treść poznanych utworów • wymienić najważniejsze etapy z życia poznanych autorów renesansu, oświecenia, romantyzmu • wyróżnić archaizmy w utworach, • wymienić zasady etyki językowej, a także perswazji, 	<p>znaczenia tekstu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty, • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego. • wskazać archaizmy w zdaniach, • gromadzi informacje na temat metaforycznego znaczenia tekstu, • wyjaśnić na czym polega perswazyjny i manipulacyjny charakter wypowiedzi 			
	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego, • określić sytuację liryczną, • rozpoznać typ liryki, typy rymów, typy wiersza. • rozpoznać środki stylistyczne i potrafi je zdefiniować. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • wskazać środki stylistyczne oraz układ rymów i określa ich funkcje, • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu • wyjaśnić znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazwać wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić własny sąd na temat wiersza • interpretować i analizować utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać konteksty literackie.

<p>Walczyć za ojczyznę – <i>Reduta Ordon</i> Adama Mickiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady animizacji • wskazać w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia cara • określić funkcję animizacji • określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie <i>Reduty Ordon</i> • omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Juliana Konstatego Ordon na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
<p>Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i></p> <p>(lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata Inwokacji jako „małą ojczyznę” 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dzieciennych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dzieciennych</i> (przestrzeń: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
<p>Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tytułowego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
<p>Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tradycji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek) 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów

(lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)					
Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić biografię Jacka Soplidy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Jacka Sopllicę przed jego przemianą i po niej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplidy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplidy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast) 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
Historia w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze • omówić sposób prezentacji przyrody w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić przynależność gatunkową utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać problematykę omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej

			omawianych utworach		
Podróż w czasy pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wymienić elementy programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu realistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
Henryk Sienkiewicz, Latarnik (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli
Wzorce	<ul style="list-style-type: none"> • opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję światłocienia • zinterpretować obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat swojego wzorca
Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść lektury • wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas i miejsce akcji • wymienić wątki główne i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść definicję powieści historycznej do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści

<p>Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> • określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan • omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
<p>Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
<p>Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
<p>Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić przynależność gatunkową poznanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy problematyki omawianych utworów • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
<p>Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania

pani Róża Érica- Emmanuela Schmitta		fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę	• omówić relacje łączące Oskara z panią Różą		
Mądrość, dobre życie, przyjaźń	• wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	• omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i>	• wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	• wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	• podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i>	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	• zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i> ?”
Wobec niechcianych dobrych rad	• omówić problematykę tekstu	• wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję	• omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu	• wskazać główną myśl tekstu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną przez autorkę	
Film	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i>	• podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	• wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	• dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie • ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	
Życiowe wybory	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i>	• wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło	• zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu	• zinterpretować wymowę dzieła	• omówić wybrany przykład <i>street artu</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mural 				
Z wizytą w Klerykowie – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji powieści • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera 	
Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści • wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu • omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Bernarda Zygiera • omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika • omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygier (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów • wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny epoki • odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej

			tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym		
Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wymienić cechy Boga i szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru • zinterpretować postawę szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> • omówić treść tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora tekstu • wyjaśnić postawę Koguta • skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty • sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
Grafika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki • omówić tradycyjne techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
Czasy nietolerancji – Złodziejka książek Markusa Zusaka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fasyzm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieła sztuki z 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonań analizy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na

Czasy wojny i okupacji	epoki	zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	okresu wojny i okupacji	środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
<i>Kamienie na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu
W służbie Małego Sabotażu i dywersji – <i>Kamienie na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu • zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji • zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego

		współczesnym	pokolenia wojennego		
Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [<i>Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w utworze • wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję • zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny utworu • wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • opisać sytuację liryczną w tekście • wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję powtórzenia • wyjaśnić, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Przystanek współczesność	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
Analiza utworów lirycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu • określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
Spotkanie z lekturami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania 	<ul style="list-style-type: none"> • problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac

		prezentowania różnych typów bohaterów	podanych problemów		kreatywnych
PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> • redagować prace pisemne: zgodne z tematem, nie zawsze jednak poprawne pod względem kompozycji, odznaczają się dużą ilością błędów ortograficznych, interpunkcyjnych, językowych, 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować prace pisemne - zazwyczaj poprawne pod względem formy i treści, zawierają jednak błędy ortograficzne, interpunkcyjne, językowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować poprawne pod względem formy i kompozycji wypowiedzi pisemne, popełniając niewielką ilość błędów, 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować poprawne pod względem formy ortografii, interpunkcji, języka, kompozycji prace pisemne (pojedyncze błędy), 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować bezbłędne prace pisemne (poprawność ortograficzna, interpunkcyjna, językowa, kompozycyjna), o interesującej treści, poprawnej formie
wywiad	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć pytania do autora podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazać błędy w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
charakterystyka	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotować materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego, napisać charakterystykę wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosować zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci
opis przeżyć wewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy opisu przeżyć wewnętrznych • zredagować plan opisu przeżyć • zredagować opis przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować materiały do opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosować zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy opisu przeżyć wewnętrznych • zredagować plan opisu przeżyć • zredagować opis przeżyć wewnętrznych
opis	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: opis sytuacji, opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuacje przedstawione na 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w dowolnych źródłach symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dobrze zorganizowany, jasny i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: opis sytuacji, opis dzieła

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy składające się na opis sytuacji i opis dzieła sztuki zredagować opis sytuacji na podstawie podanego planu 	<p>ilustracjach</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach 	<p>znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach</p>	<p>zrozumiały opis sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzyć pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawiać elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy sztuki, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	<p>sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy składające się na opis sytuacji i opis dzieła sztuki redagować opis sytuacji na podstawie podanego planu
rozprawka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: teza, argumenty, zredagować rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę do podanych argumentów wyjaśnić różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi, wskazać w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumentację do podanej tezy wskazać w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	
artykuł	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować artykuł wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zebrać informacje do artykułu dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> napisać artykuł problemowy 	
list otwarty	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować list otwarty 	

			retorycznymi • dokonać analizy przykładów listów otwartych		
list oficjalny	<ul style="list-style-type: none"> • definiować list oficjalny • redagować list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części, z których składa się list oficjalny • wybrać argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić podaną wiadomość w list oficjalny • korygować podany przykład listu oficjalnego 		
recenzja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy recenzji, redagować recenzję 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji 		
podanie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> • wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędnie napisane podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
CV	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> • wymienić elementy CV 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV • zredagować oficjalne CV 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje przydatne do napisania CV • skorygować błędy w CV 		
list motywacyjny	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienić elementy listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie, zredagować list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • 	
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA, POPRAWNOŚĆ					

JĘZYKOWA					
	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady ortograficzne i wyjątki od zasad oraz zasady interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać prawnie podane wyrazy uzupełnić tekst wyrazami zgodnymi z obowiązującymi zasadami ortograficznymi, zapisać tekst, pamiętając o poprawnej interpunkcji 			
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> stosować zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście 	
Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy uzupełnia tekst wyrazami zgodnymi z obowiązującymi zasadami ortograficznymi, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić pisownię podanych słów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą 	
Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni wyrazów z literami: ó, u, rz, ź, ch, h 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach wskazać nieporozumienia, 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	

			do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter		
Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym tekście skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	
Norma językowa i błąd językowy	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową przedstawić podział błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową poprawnie odmienić podane wyrazy wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podanych tekstach odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować skorygować błędy interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie sformułować związki frazeologiczne poprawnie odczytać podane wyrazy 	